

Til lovforslag nr. L 38

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 0. december 2016

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om apotekervirksomhed og lov om lægemidler

(Bedre tilgængelighed til lægemidler ved etablering af apotekernes vagttjeneste og selvvalg af håndkøbslægemidler)

[af sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. oktober 2016 og var til 1. behandling den 27. oktober 2016. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundheds- og ældreministeren sendte den 6. oktober 2016 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 614 (folketingsåret 2015-16). Den 6. oktober 2016 sendte sundheds- og ældreministeren de indkomne høringsvar og et notat herom til udvalget.

Lukkede ekspertmøder

Udvalget afholdt den 22. og 23. november 2016 lukkede ekspertmøder med fokus på selvvalg af håndkøbslægemidler. Program og oplæg fra møderne er omdelt på L 38 - bilag 5, 6 og 8.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Danmarks Apotekerforening.

Sundheds- og Ældreministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 29 spørgsmål til henholdsvis sundheds- og ældreministeren og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

◊

Inuit Ataqtigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et mindretal (EL), tiltrådt af ◊:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om apotekervirksomhed (Bedre tilgængelighed til lægemidler ved etablering af apotekernes vagttjeneste)« omfattende § 1, §3, stk. 1-3, og § 4.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler (Selvvalg af håndkøbslægemidler)« omfattende § 2, § 3, stk. 1. [Forslag om deling af lovforslag]

Af et *mindretal* (ALT), tiltrådt af <>:

b

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

2) § 2 affattes således:

»§ 2

I lov om lægemidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 506 af 20. april 2013, som senest ændret ved § 1 lov nr. 518 af 26. maj 2014, § 2 i lov nr. 542 af 29. april 2015, § 36 i lov nr. 426 af

Liselott Blixt (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Karina Adsbøl (DF) Susanne Eilersen (DF) Jeppe Jakobsen (DF)

Jan Erik Messmann (DF) Jane Heitmann (V) Eva Kjer Hansen (V) Hans Andersen (V) Jakob Engel-Schmidt (V)

Thomas Danielsen (V) Jacob Jensen (V) Laura Lindahl (LA) May-Britt Katstrup (LA) Mette Abildgaard (KF)

Astrid Krag (S) Flemming Møller Mortensen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Julie Skovsby (S) nfmd. Karin Gaardsted (S)

Lea Wermelin (S) Yildiz Akdogan (S) Peder Hvelplund (EL) Finn Sørensen (EL) Pernille Schnoor (ALT) Torsten Gejl (ALT)

Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

18. maj 2016 og § 38 i lov nr. 620 af 8. juni 2016, foretages følgende ændring:

1. I § 60, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»Lægemiddelstyrelsen kan fastsætte regler om forhandling af ikkereceptpligtigt medicin i publikumsrummet på apotek, herunder om hvilke lægemidler der kan være i selvvalg, og hvordan lægemidlerne skal placeres.««

[Forslag om at selvvalg kun skal kunne finde sted på apotekerne]

B e m æ r k n i n g e r**Til nr. 1**

Med ændringsforslaget ønskes det at opdele lovforslaget i to separate lovforslag, således at det ene lovforslag omhandler etablering af apotekernes vagttjeneste og det andet indførelse af selvvalg for visse håndkøbslægemidler.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget ønskes det, at selvvalg kun skal kunne finde sted på apotekerne og ikke i detailhandlen. I detailhandlen vil alle håndkøbslægemidler således fortsat skulle være placeret bag disk.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 38

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra sundheds- og ældreministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Henvendelse af 11/11-16 fra Danmarks Apotekerforening
4	Foreløbigt program til lukket ekspertmøde med fokus på selvvalg af håndkøbsmidler tirsdag den 22. november 2016
5	Program til lukket ekspertmøde tirsdag den 22. november 2016 med fokus på selvvalg af håndkøbsmidler
6	Oplæg fra lukket ekspertmøde med fokus på selvvalg af håndkøbsmidler den 22. november 2016
7	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	Materialet, som blev gennemgået ved ekspertmøde om selvvalg af håndkøbsmidler den 23. november 2016

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 38

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, i hvilket tilfælde der i forbindelse med selvvalg vil blive indført krav om, at selvvalget sker ved udstilling af en attrap, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om redegørelse for ministerens overvejelser i forbindelse med udarbejdelsen af en bekendtgørelse for selvvalg for håndkøbslægemidler, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvad erfaringerne med selvvalgsordningerne er i de nordiske lande, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om kommentar til henvendelsen af 11/11-16 fra Danmarks Apotekerforening, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad forstås ved »betydelig afstand« i afsnittet om vederlagsfri udbringning af medicin, jf. bemærkninger til lovforslaget afsnit 2.2, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvad dækker hensynet til borgerens sygdomstilstand i afsnittet om vederlagsudbringning af medicin, jf. bemærkninger til lovforslaget afsnit 2.2, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om ministeren vil bekræfte, at detailhandlens salg af lægemidler i dag er koncentreret om kun få produkttyper, og at det alene er de kendte mærkevarer, som typisk er dyrere end kopipreparater, der sælges i detailhandlen, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, at regeringen begrundet forslaget om håndkøbslægemidler i selvvalg med, at det sikrer, at forbrugerne kan sammenligne forskellige produkters anvendelsesområde og priser. Vil ministeren oplyse, hvordan lovforslaget sikrer forbrugerne dette, hvis der ikke stilles krav

- om, at butikkerne skal forhandle og udstille andre produkter end de kendte mærkevarer, som typisk er dyrere end kopipræparater, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, at ministeriet anfører i deres bemærkninger i høringsnotatet »... viser erfaringerne fra Norge, at en ordning med lægemidler bag disk i høj grad favoriserede mærkevarerne, hvilket indebærer mindre konkurrence og højere priser.« Vil ministeren i den forbindelse oplyse, om der er tale om norske »erfaringer« eller »vurderinger«, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om indførelsen af selvvalg i Norge har ført til mindre favorisering af mærkevarerne og mere konkurrence, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, at i Lægemiddelstyrelsens rapport, i lovforslagets bemærkninger og i ministerens svar SUU alm. del – spørgsmål 953 (2015-16) fremhæves det, at salget i Norge »... af receptfrie lægemidler i definerede døgndoser (DDD) gik ned med 3,6% i 2014«. Kan ministeren oplyse, hvilken relevans dette tal har for debatten for eller imod selvvalg, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om salget af receptfrie lægemidler i Norge i 2015 var større eller mindre, end det var i året før selvvalg blev tilladt, dvs. i 2010, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om det er korrekt forstået, at de anførte tal i ministerens svar på SUU alm. del – spørgsmål 953 (2015-16) omfatter både lægemidler, som må placeres i selvvalg i detailhandlen i Norge og lægemidler, der ikke må placeres i selvvalg, så som svage smertestillende lægemidler, næsespray mod forkølelse og midler mod forkølelsessår og transport-syge m.v., til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om tal for stigningen i salget i Norge fra 2010 til 2015 af de lægemidler, som det i 2011 blev tilladt for detailhandlen at sælge i selvvalg, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om tal for stigningen i salget i Sverige fra 2008 til 2015 af de lægemidler, det i 2009 blev tilladt for detailhandlen at sælge i selvvalg, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om ministeren på baggrund af besvarelserne på de forgående spørgsmål finder det godtgjort, at norske og svenske erfaringer viser, at salget ikke er steget, efter at visse håndkøbslægemidler er kommet i selvvalg, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, som deler lovforslaget, således at de dele, der har til formål at etablere en ny vagttjeneste for apotekerne, som skal lette borgernes adgang til at påbegynde lægemiddelbehandling og sikre en bedre geografisk dækning i vagttjenesten, skilles ud i et selvstændigt lovforslag, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at der er tilgængelig oplysning om anvendelse, bivirkninger m.v. i selvvalgsarealet i detailhandlen f.eks. i form af ophængning af informationer, henvisning til hvor man kan indhente yderligere oplysning eller andet, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå

- 19 Spm. om, at med forslaget om indførelse af selvvalg vil der ifølge høringsvar fra bl.a. Apotekerforeningen, Industriforeningen for Generiske og Biosimilære Lægemidler, Farmakonomforeningen og Forbrugerrådet Tænk være et øget incitament for medicinalvirksomheder til at satse på at intensivere markedsføringen, da forbrugerne selv skal udvælge og tage det pågældende produkt ned fra hylden. Hvordan forholder ministeren sig til det, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om redegørelse for, hvor mange henvendelser om forgiftninger der er årligt, og som er sket udelukkende med håndkøbslægemidler eller med håndkøbslægemidler involveret, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om redegørelse for, hvordan forbruget af smertestillende håndkøbslægemidler pr. forbruger har udviklet sig, siden det i forbindelse med liberaliseringen blev muligt at sælge i detailhandelen, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om redegørelse for, om det inden for lovforslagets rammer er muligt, at smertestillende håndkøbslægemidler bl.a. indeholdende paracetamol på sigt kan komme i selvvalg, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, at i øjeblikket er der ikke mulighed for at hente medicin til borgere i hjemmeplejen og på plejehjem, når apoteket er lukket, hvilket betyder, at nogle borgere må vente med at få deres medicin, til apoteket åbner næste dag. Vil en vedtagelse af lovforslagets del om vagttjenester give større mulighed for at afhente medicin efter apotekets lukketid, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om, at i forbindelse med at ministeren fastsætter de nærmere regler for apotekernes vagttjeneste ved en bekendtgørelse, vil ministeren da indarbejde, at placeringen af døgnapoteket sker »efter nærmere aftale med Danmarks Apotekerforening«, således at det ikke vil fremgå af bekendtgørelsen, at døgnvagsapoteket per se skal ligge i København, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om ministeren vil indsætte en evaluering af selvvalgsordningens virkninger efter 2-3 år i lovforslaget med henblik på at sikre, at selvvalgsordningen har de tilsigtede konsekvenser, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om ministeren vil sikre, at udvalget får en mundtlig og/eller skriftlig statusorientering vedr. selvvalgsordningens virkninger ca. 1-2 år efter lovforslagets ikrafttrædelse, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvilke monitoreringsparametre ministeren vil foreslå kunne indgå i henholdsvis evaluering og statusrapport, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om ministeren i forbindelse med lovforslagets ikrafttrædelse vil stille krav om, at der ved salg af håndkøbslægemidler via internettet tilbydes en rådgivning til forbrugerne, der er tilsvarende de rådgivningsmuligheder, der i dag findes ved køb af håndkøbslægemidler på

apotekernes hjemmesider, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå

- 29 Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at selvvalg kun skal kunne finde sted på apotekerne og ikke i detailhandlen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå